

Paranoia Will Destroy You

Paranoia Will Destroy You

Kangaskuosisarjan suunnittelu

Matilda Leppäkoski

LAB-ammattikorkeakoulu, Muotoiluinstituutti,
viestinnän koulutusohjelma,
graafinen suunnittelu
opinnäytetyö
kevät 2021

OHJAAJAT

Heidi Uppa
Marion Robinson

Matilda Leppäkoski
05GR13

Paranoia Will Destroy You

Textile print collection

Matilda Leppäkoski

Institute of Design and Fine Arts,
degree programme in visual communications,
graphic design
thesis
spring 2021

MENTORS

Heidi Uppa
Marion Robinson

Opinnäytetyö
PARANOIA WILL DESTROY YOU

Abstrakti

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella kolmen camouflage-kuosin sarja osaksi Rolf Ekrothin kevät-kesä 2021 miestenvaatemallistoa. Suunnittelun lähtökohtana oli toteuttaa toimeksiantajan toiveiden ja vision pohjalta printtikokonaisuus, joka myötäilee malliston pääteemoja ja samalla toimii brändin muun visuaalisuuden kanssa. Haasteena, ja myös tutkimukseni lähtökohtana, oli kuinka luoda maastokuosin kriteerejä kokeellisesti tulkitseva kuosisarja elementeistä, joita ei ole luotu maastoon naamioitumiseen. Tavoitteena opinnäytetyössä oli kehittyä suunnittelijana ja kuvittajana. Lopputuloksena syntyi painovalmiit printit.

Kirjallisessa osuudessa paneudutaan suunnitteluprosessiin ja sen etenemiseen vaihe vaiheelta yhdessä asiakkaan kanssa. Myös camouflage-kuosin historiaa ja käyttötarkoitusta sekä sen evoluutiosta armeijaunivormuista luksusmuotiin taustoitetaan lyhyesti.

Avainsanat:

Tekstiilisuunnittelu, digipaino, kuosisuunnittelu

Abstract

The objective of this thesis was to design a series of camouflage patterns for Rolf Ekroth's spring-summer 2021 menswear collection. The goal was to create a pattern series that presents the client's vision and aligns the main themes of the collection and the overall visuality of the brand. The research question and the challenge was how to create a set of patterns that interprets the criteria of camouflage by experimenting and using elements that are not made to disguise.

The written part focuses on the design process and how it was carried out with the client from sketches to the final product. The history of the camouflage pattern, its usage and evolution from military uniforms to high fashion was also addressed.

Keywords:

Textile design, digital print, pattern design

Sisällysluettelo

1.	JOHDANTO	6-9	4.	SUUNNITTELUPROSESSI	21-32
1.1	Aiheen valinta	8	4.1	suunnittelun aloitus ja haasteet	22
1.2	Lähtökohdat	9	4.2	Toimeksianto	23
1.3	Tavoitteet ja haasteet	9	4.3	Malliston teemojen ja visuaalisten referenssien kartoitus	25
1.4	Henkilökohtaiset tavoitteet ja haasteet	9	4.4	Luonnokset ja karsinta	27
2.	KUOSISUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	10-14	5.	LOPULLINEN PRODUKTIO	33-39
3.	TAUSTATUTKIMUS	15-20	5.3	Black Sunday	34
3.1	Asiakas: Brändin historia ja taustoitus	16	5.4	Area 51	36
3.2	Camouflage -kuosin ja kuvion merkitys sekä historia	18	5.4	X-Files	38
3.3	Camouflage -kuosin variointi nykymuodissa	19	6.	LOPUKSI	40-42
			LÄHTEET	43-45	

Käsitesanasto

AW: (voidaan myös kirjoittaa A/W) lyhenne sanoista autumn winter. Tarkoittaa syys-talvi-mallistoa.

CATWALK: alusta, jonka päällä mallit esittelevät vaatemalliston. Catwalkia kutsutaan myös Runwayksi.

DIGIPAINO/DIGIPRINTTI: painatustekniikka, jossa kuva tulostetaan suoraan digitaalisesta lähteestä kankaalle, paperille tai muulle pinnalle.

HIGH-FASHION: eksklusiivista, yleensä johtavien muotitalojen luomaa luksusmuotia, joka määrittelee hetken trendejä. High-fashionin vastakohta on massatuotettu helposti saatavilla oleva, hyvin kaupallinen ja halpa vaate.

HYPE: noste, innostus ja/tai hehkus, joka yleensä kohdistuu esimerkiksi merkkiin tai ilmiöön, joka on trendikäs ja suosittu kyseisellä hetkellä.

KUOSI: kuvista ja elementeistä luotu kokonaisuus, joka toistuu tekstiilin pinnalla.

LOOKBOOK: Kuvakokoelma joka esittelee vaatemalliston

MOODBOARD: visuaalinen miellekartta, joka sisältää kuvia, tekstiä, materiaaleja tai värejä. Moodboard voi olla digitaalinen tai fyysinen, ja se on yleisesti käytössä luovassa työskentelyssä.

PAINOKANGAS: Kuosilla painettu valmis kangas.

PAINORAPORTTI: Mallikerran toistuminen kankaalla reunasta reunaan luoden yhtenäisen kuviopinnan.

PATTERNI: Toistuvista elementeistä luotu pinta.

PERUSPINTA: työstettävän painomallin alue, johon sijoitetaan kuvaelementit.

POPULAARIKULTTUURI: Muun muassa musiikista, taiteesta, elokuvista ja muodista kumpuavaa suosittua ajankohtaista kulttuuria, joka tavoittaa suuren yleisön.

SERIPAINO: jota kutsutaan myös silkki-painoksi, on painomenetelmä jossa väri painetaan kehyksiin pingotetun seulakankaan läpi painopinnalle

SPORTSWEAR: Urheilu- ja vapaa-ajan käyttöön tarkoitettu vaatetus, jossa usein korostuu mukavuus ja rentous.

SUBLIMAATIOPAINATUS: painatustekniikka, jossa värit painetaan suoraan kankaan sisään.

STREETWEAR: Katumuoti, joka yhdistelee sportwearista ja alakulttuureista vaikutteita.

RAPORTTI: toiselta nimeltään mallikerta, on kuvio, jota toistetaan kankaalla kerran tai useammin eri suuntiin.

SS: (voidaan myös kirjoittaa S/S) lyhenne sanoista spring summer. Tarkoittaa kevät-kesämallistoa

VAATEMALLISTO: Useasta vaatteesta ja asuista muodostuva kokonaisuus.

1. Johdanto

Opinnäytetyöni käsittelee kangaskuosisarjan suunnittelua osaksi vaatemallistoa. Lopputuloksena suunnittelin kolmen kuosin sarjan osaksi Rolf Ekrothin, suomalaisen miesten luksusmuotia valmistavan merkin, syystalvi 2021 miestenvaatemallistoa. Suunnitteluni lähtökohtana oli luoda malliston pääteemojen mukaisen kuosit, jotka samalla myötäilisivät visuaalisesti camouflagen kuosia. Kirjallisessa osuudessa käyn läpi kuosisuunnittelun perusteita, camouflagen kuosin taustoitusta sekä itse produktiota ja sen suunnittelua.

Alkuun avaan syitä opinnäytetyön aiheen valinnalle sekä sen haasteita ja tavoitteita. Samassa luvussa kuvaan lyhyesti myös asiakasta sekä

lähtökohtia projektille. Luvussa kaksi puolestaan sivuan lyhyesti kuosisuunnittelun perusteita sekä painomenetelmiä, jotka antavat hyvät eväät ymmärtämään kuosisuunnittelua ja sen perustavanlaatuisia lainalaisuuksia. Luku kolme käsittelee Rolf Ekroth -merkkiä perusteellisemmin, käsitellen muun muassa merkin kohderyhmää ja historiaa. Merkin taustoituksen lisäksi käyn lyhyesti läpi camouflagen kuosia, sen merkitystä, historiaa ja evoluutiota tähän päivään. Neljännessä luvussa avaan itse suunnitteluprosessia toimeksiannosta luonnoksiin. Lopuksi esittelen lopullisen tuotannon viidennessä luvussa. Viimeisessä osassa, luvussa kuusi, käyn läpi projektia ja arvioin niin prosessia kuin lopputulosta.

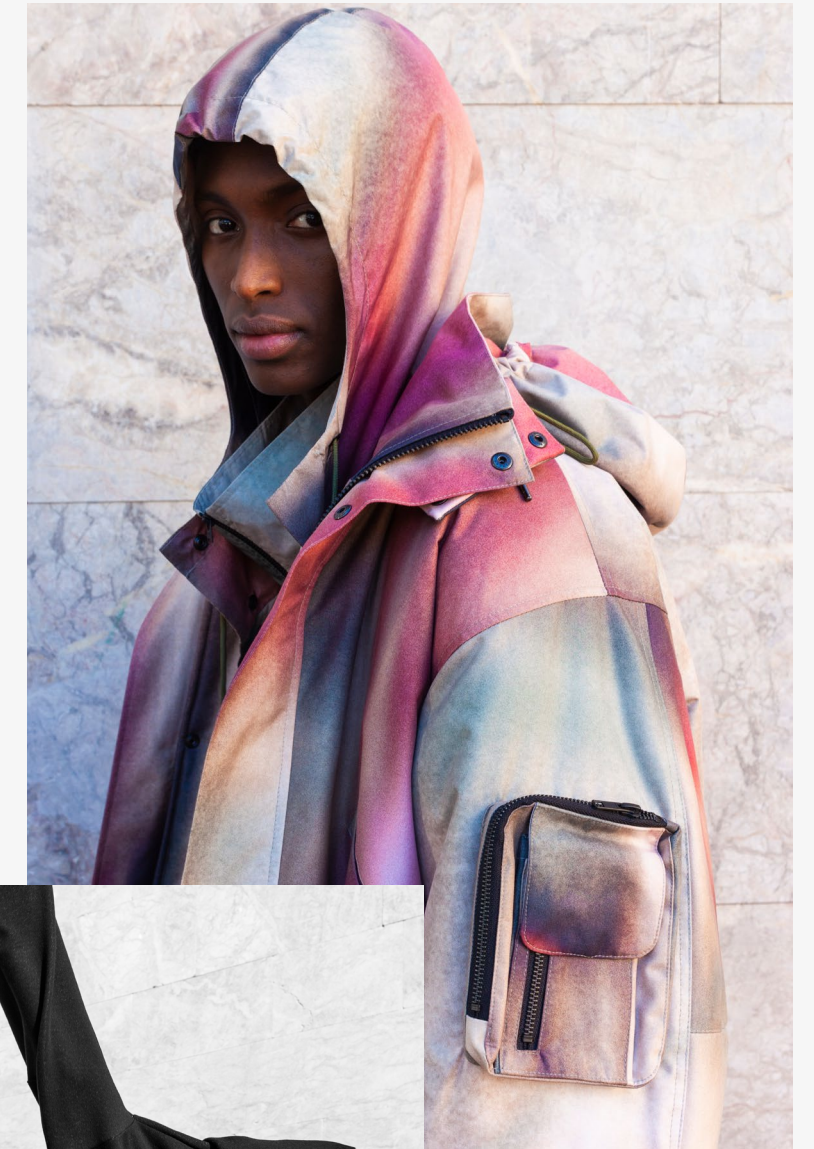
1.1 Aiheen valinta

Kuosisuunnittelu oli minulle luonteva valinta opinnäytetyöksi, sillä olin ollut mukana suunnittelemassa samaisen asiakkaan, Rolf Ekrothin, 2020 syys/talvimalliston digiprinttejä aikaisempana vuonna. Yhteistyömme jatkuessa päätin yhdistää asiakastyöni osaksi kandidatkintoani. Työn luonne ja tiimi oli minulle tuttu, mikä antoi minulle hyvät eväät aloittaa uusien kuosien suunnittelun kehittäen samalla työskentely- ja kommunikaatiometodejani.

Työskentely muodin parissa on aina kiinnostanut minua ja aihealueen kanssa työskentely ja siitä lukeminen on minulle mielekästä. Opinnäytetyön aihetta valitessani tiesin, että kuosisuunnittelun historian ja nykymuodin tutkiminen antaisi myös lisäarvoa asiakkaalle ja kehittäisi kykyäni suunnitella modernia kuosikokonaisuuksia. Työnkulun kirjallinen selvittäminen avittaa oman työskentelyni arviointia objektiivisemmin ja sitä kautta harjoittaa asiakas- ja tiimityötaitojani.

Kuosisuunnittelu on keskeinen osa niin graafista suunnittelua kuin muotisuunnittelua. Tekstiilikuosien suunnittelijana on keskeistä ymmärtää vaate- ja muotialan perusteita sekä toiminta periaatteita. Opinnäytetyölläni haluan valaista muotimerkille suunnittelun haasteita ja mahdollisuuksia sekä jakaa tietoa työn luonteesta. Mahdollisuuksia työskennellä muodin parissa Suomessa on hyvin vähän, joten koen tärkeäksi jakaa kokemukseni opinnäytetyöni kautta.

Kuvia Rolf Ekroth AW20 malliston printteistä, joita tein yhdessä Tino Nymanin ja Jaakko Suomalaisen kanssa.

1. Lookbook, Rolf Ekroth AW21 (Tenomaa 2020)

2. Lookbook, Rolf Ekroth AW21 (Tenomaa 2020)

1.2 Lähtökohdat

Rolf Ekroth on suomalainen luksusmuotimerkki, joka valmistaa miesten street- ja sportwear -vaatteita. Merkki valmistaa kaksi mallistoa vuodessa, kevät-kesämalliston, joka esitellään alkukesästä, sekä syys-talvimalliston alkuvuodesta.

Mallistojen materiaalit keskittyvät ekologisiin ja kierrätettyihin teknisiin kankaisiin ja luonnonkuituihin. Myös väri-maailma ja mallistojen tematiikka ammentaa inspiraationsa luonnosta ja murretuista sävyistä. Maalaukselliset luonto-teemaiset camouflage-kuosit ovatkin toistuva elementti jokaisessa mallistossa.

Lähtökohtani oli luoda vuoden 2020 malliston tematiikkaan ja visuaalisuuteen pohjautuva kolmen camouflage-kuosin sarja, joka linjaa vahvasti malliston teemoihin ja toimii visuaalisesti yhdessä kokonaisuuden kanssa.

1.3 Tavoitteet ja haasteet

Tavoitteenani oli luoda kolmen kuosin sarja, josta jokainen kuosi toimisi hyvin niin yksinään kuin kokonaisuutena. Kuosien tulisi olla taiteellisia ja ajan trendeissä kiinni, mutta samalla riittävän kaupallisia ja käyttökelpoisia. Kohderyhmä oli otettava vahvasti huomioon sekä luonnollisesti myös Rolf Ekroth -brändin identiteetti ja malliston pääteemat.

Projektin isoin haaste oli malliston tematiikan istuttaminen osaksi kuosikokonaisuutta niin, että ainakin viitteellinen mielleyhtymä maastokuosiin säilyisi. Ratkaistavana oli myös se, kuinka tematiikkaa toisi kuoseihin ilman, että kuvitus alleviivaisi teemoja liian yksioikoisesti. Tavoitteena olikin referoida malliston tematiikkaa astetta abstraktimmalla tyyllillä, joka jättäisi katsojalle riittävästi tulkinnanvaraa ja tilaa mielikuvitukselle. Haastavaa olisi myös luoda jotain omaperäistä kentällä, jossa kaikki tuntuu olevan jo kertaalleen tehty.

1.4 Henkilökohtaiset tavoitteet ja haasteet

Henkilökohtaisena tavoitteenani oli kehittää taitojani kuvittajana ja kuosisuunnittelijana, sekä lisätä ymmärrystäni muotialasta. Etuna oli myös asiakassuhteen parantaminen ja työprosessin ja kommunikoinnin parantaminen asiakkaan kanssa, josta olisi hyötyä tulevaisuudessa yhteistyön jatkuessa. Yhä parempi kommunikaatio ja asiakasymmärrys olisi, sitä vaivattomampaa suunnitteluprosessi olisi jatkossa. Etenkin muotialalle tyypillinen kova aikapaine olisi hyvä koettelemus, joka taatusti kehittäisi kykyäni ajanhallintaan ja nopeaan reagointiin. Heikkouksiani on aina ollut omien resurssien arviointi ja ajanhallinta, joten niissä kehittyminen on ammatillisesti keskeisempiä tavoitteitani.

Kuosisuunnittelu oli minulle jo itsessään haastavaa, sillä kokemusta Photoshopilla kuvittamisesta, saati tasapainoisen toistuvan painoraportin luomisesta minulla oli vain vähän. Halusinkin kehittyä niin teknisesti kuin taiteellisesti kuosisuunnittelussa ja oppia sen lainalaisuuksista sekä osa-alueista entistä enemmän.

2. Kuosisuunnittelun lähtökohdat

Kangaskuusia suunniteltaessa on syytä keskittyä seuraaviin kysymyksiin: onko suunniteltava kuosi yksittäinen kuva vai jatkuva pinta? Painetaanko printti seri- vai digipainona vai jollain muulla metodilla? Mikä on kohderyhmä, eli kenelle kuosi on tarkoitettu käytettävän? Ennen suunnittelua, on myös hyvä tutkia ajankohtaisia trendejä, ennusteita ja julkaisuja. Tukena suunnitteluun voi koostaa moodboardin, johon koostaa referenssejä ja inspiraatiota väreistä, muodoista ja tekstureista. Moodboard toimii tukena yhteistyössä mahdollisen asiakkaan kanssa, konkretisoiden ajatuksia visuaaliseen muotoon. (Pellonpää-Fors, 2009, 102.)

Oma toimeksianto oli jo alussa hyvin selkeä: suunnitella kolme painovalmista jatkuvaa painoraporttia, jotka toteutettaisiin sublimatiopainolla kankaalle. Kuosisarjani oli osa asiakasprojektia, jossa asiakkaan brändi-identiteetti, kohderyhmä ja painomenetelmä oli jo tiedossa ja tarkkaan rajattu. Myös alustava, referenssinä toimiva väripaletti ja moodboard jo koostettu asiakkaan toimesta.

Seripaino

Seripaino, toiselta nimeltään silkkipaino, on perinteinen ja edelleenkin paljolti käytetty painomenetelmä ja olen itsekin käyttänyt sitä useaan otteeseen kankaanpainannassa. Seripainon ensimmäinen vaihe on painokaavion valmistus. Siinä suorakulmion muotoiseen kehikseen pingotetaan seula-kangas, johon valotetaan haluttu kuvio, kalvolle piirretyn printin ja emulsion avulla. Ennen itse painamista, emulsio pestään kankaasta huolellisesti, jotta väri pääsee hyvin läpäisemään seulakankaan avoimien kohdat ja siirtymään kankaalle. Kun kangas on pesty, painokaavio asetetaan painettavan materiaalin, esimerkiksi kankaan tai paperin päälle, ja väri levitetään seulakankaan päälle painolastaa eli raakilea käyttäen. (Pellonpää-Fors, 2009, 53.)

Digipaino

Digipaino on seripainoa uudempi painomenetelmä, joka rajoittaa seripainoa vähemmän printin suunnittelua. Sen suurimpia etuja on erityisesti kyky toistaa värejä ja yksityiskohtia enemmän ja helpommin verrattuna muihin painomenetelmiin. Myös raportin koko voi olla käytännössä niin suuri, kuin mitä tietokoneen muisti pystyy käsittelemään. (Pellonpää-Fors, 2009, 24.)

Digipainossa printti tulostetaan suoraan kankaalle hyödyn-tään siihen lisättyjä apuaineita. Siitä ei siis juurikaan synny värihukkaa. Kaavoituskustannuksia ei myöskään synny, eikä painokoneita tai suuria tehdashalleja tarvita. (Pellonpää-Fors, 2009, 26.)

Sublimaatiopaino

Sublimaatiopaino oli minulle jo entuudestaan hyvin tuttu, sillä olimme valmistaneet yhteistyössä tulostimia sekä muuta elektroniikkaa valmistavan yhtiön Epsonin kanssa Rolf Ekrothin AW20 malliston kuosit kyseisellä menetelmällä. Tällä painomenetelmällä oli tarkoitus valmistaa myös tulevan malliston printit.

Sublimaatiopainatuksessa on lopputuloksen kannalta lähes täysin samat edut kuin digipainossa. Yksityiskohtien ja värien kattavuus ja tarkkuus on suuri, joten valokuvamaistenkin printtien tulostaminen on mahdollista. Sen erityisiä etuja on käyttömukavuus ja kestävyys.

Sublimaatiotulostimella printti höyrystetään painoprässillä suoraan kankaan sisään. Se ei juurikaan kulu, haalistu tai irtoa ajan myötä. Tämän vuoksi sitä suositaankin esimerkiksi urheiluvaatteiden painatuksessa, ja sitä käytetäänkin ainoastaan keinokuitukankaisiin.

Digipainolla toteutettu kuosi,
jonka tein Terinit AW20 mallistoon

3. Lookbook, Terinit AW21 (Johansson 2020)

Tein sublimaatiopainolla
toteutetun kuosisarjan
Rolf Ekroth AW21 mallistoon

4. Lookbook, Rolf Ekroth AW20 (Tenomaa 2020)

Painoraportti

Painoraportti on toistuvista painomalleista koostettu pinta, joka toistetaan kankaalla luoden saumaton ja yhtenäinen jatkumo. Kun raportti on onnistunut, yksittäistä mallikertaa on vaikea hahmottaa. Painoraportin rakenteeseen vaikuttaa painomallin elementtien ominaisuudet, kuten koko, suunta ja värit. (Pellonpää-Fors, 2009, 153.)

Suunnitellessa painoraporttia on hyvä tietää, millä tekniikalla se tullaan painamaan, millä väreillä ja missä mittasuhteissa. Raporttia onkin hyvä tarkastella oikeassa koossa suunnitteluprosessin aikana ja mahdollisesti ottaa muutama koevedos paperille tai lopulliselle kankaalle, oikealla painomenetelmällä, mikäli se on mahdollista.

Sommittelu ja rakenne

Niin kuin minkä tahansa kuvapinnan suunnittelussa, myös painomallin suunnittelussa pätevät tietyt lainalaisuudet. Yksinkertaistettuna kuvan elementit ovat viiva, piste ja pinta. Yhdessä ne muodostavat kuvioita ja väripintoja. Näiden tekijöiden kokoa, muotoa, väriä, keskinäisiä suhteita ja suhdetta peruspintaan järjestellään, eli sommitellaan. Elementit voivat olla geometrisiä tai orgaanisia. Merkitystä lopulliseen vaikutelmaan on myös sillä, miten elementit asetellaan suhteessa toisiinsa ja ympäröivään tilaan. (Pellonpää-Fors, 2009, 121, 126.)

Väripaletti

Väri on sommittelun tavoin yksi perusta kuosisuunnittelulle. Sommittelun tavoin värejä kannattaa luonnostella ja mahdollisuuksien mukaan kokeilla ja testata myös lopulliselle painomateriaalille, sillä monet värit toistuvat eri lailla eri materiaaleille eri painomenetelmillä. Väreillä on suuri merkitys siinä, millaisen vaikutelman kuosi antaa. Suunnittelijan ei pidä keskittyä omiin mieltymyksiin värihahmotelmia tehdessä, vaan valinnat on tehtävä kohderyhmää ja kontekstia ajatellen (Pellonpää-Fors, 2009, 131). Esimerkiksi tehdessä kuoseja osaksi muotimallistoa, on syytä linjata värivalinnat muun malliston kankaiden värikyseen sopiviksi.

Tukena värien suunnittelussa kannattaa hyödyntää kansainvälisesti laadittuja väriennusteita sekä inspiraatiokuvilla ja materiaaleilla luotuja moodboardoja. (Pellonpää-Fors, 2009, 132.)

Kuosisarjan suunnittelu

Kuosisarjaa suunnitellessa on otettava käyttökontekstin ja kohderyhmän lisäksi vahvasti huomioon se, miltä ne näyttävät keskenään. Yksittäisten kuosien tulee toimia hyvin yksinään käytettäväksi mutta niiden on myös erotuttava riittävästi toisistaan. Poikkeavuutta kuoseihin saa kuvioiden ja niiden välitilan suhdetta hyödyntäen sekä pinnan elementtien rytmityksellä ja skaalauksella. Esimerkiksi yhteneväisellä muotokielellä ja värikyksellä voidaan puolestaan vaikuttaa siihen, että kuosit toimivat koherenttina kokonaisuutena. (Pellonpää-Fors, 2009, 162.)

3. Taustatutkimus

3.1 Asiakas: Brändin historia ja taustoitus

Rolf Ekroth on pääsuunnittelijansa nimeä kantava muotivaatemerkki, joka keskittyy sportswear miestenvaatteisiin. Merkki lanseerattiin vuonna 2018 Ekrothin uran noustessa useiden menestyksekkäiden kilpailujen kuten Designers Nestin ja Hyères Festivalin kautta. Muotia Ekroth opiskeli Aalto Yliopistossa Tuomas Laitisen opissa. Nykyisin Laitinen toimii myös Rolf Ekroth merkin stailistina ja pääsuunnittelijan oikeana kätenä. (Ekroth, 2020.)

Rolf Ekroth lanseerattiin yhdessä Terinitin kanssa tammi-kuussa 2018 Pitti Uomossa, Firenzessä. Ennen virallista merkin lanseerausta Ekroth oli jo suunnitellut yhteistyömallistoja omalla nimellään ranskalaisen high-fashion tavaratalo Gallerie Lafayetten sekä suomalaisen urheiluvaatemerkki Haltin kanssa. Vuosina 2018–2020 mallistoja on esitetty Pitti Uomon lisäksi Milanon muotiviikoilla. (Ekroth, 2020.)

Kaupallisen- ja taiteellisen välimaastossa kulkevat mallistot hakevat inspiraation yleensä Ekrothin nuoruudesta ja 90-luvulta. Referensseinä toimivat usein urheilu- ja armeijavaatetus, ja teemat sivuavat muun muassa eri elokuvia ja anime-sarjoja. Unisex -tyylisissä mallistoissa korostuvat oversize -leikkaukset sekä materiaaleilla ja yksityiskohdilla leikkittely. (Ekroth, 2020.)

Sports- ja streetwearin nousu vapaa-ajan asusta catwalkeille on tavoittanut suosiota etenkin nuorten miesten keskuudessa (Hendriks, 2016). Rolf Ekroth -brändin kohderyhmänä toimii juuri nämä keskimäärin 16–35-vuotiaat luksusmuotia kuluttavat nuoret miehet, joiden ostopäätökseen ohjaavat ennen kaikkea tuotteen korkea laatu sekä brändiin liitetty ”hype”. Muun muassa Raf Simonsin, Off-Whiten, Rick Owensin, Yeezyn ja Undercoverin kaltaiset muotimerkit ovat onnistuneet luomaan vankan suosion juuri tässä kohderyhmässä. (Fenn, 2017.)

5. Lookbook, Rolf Ekroth AW20 (Tenomaa 2019)

Rolf Ekroth -merkin ensimmäinen mallisto lanseerattiin Pitti Uomossa alkuvuonna 2019. Mallisto sai paljon huomiota mediassa, muun muassa Vogue:ssa.

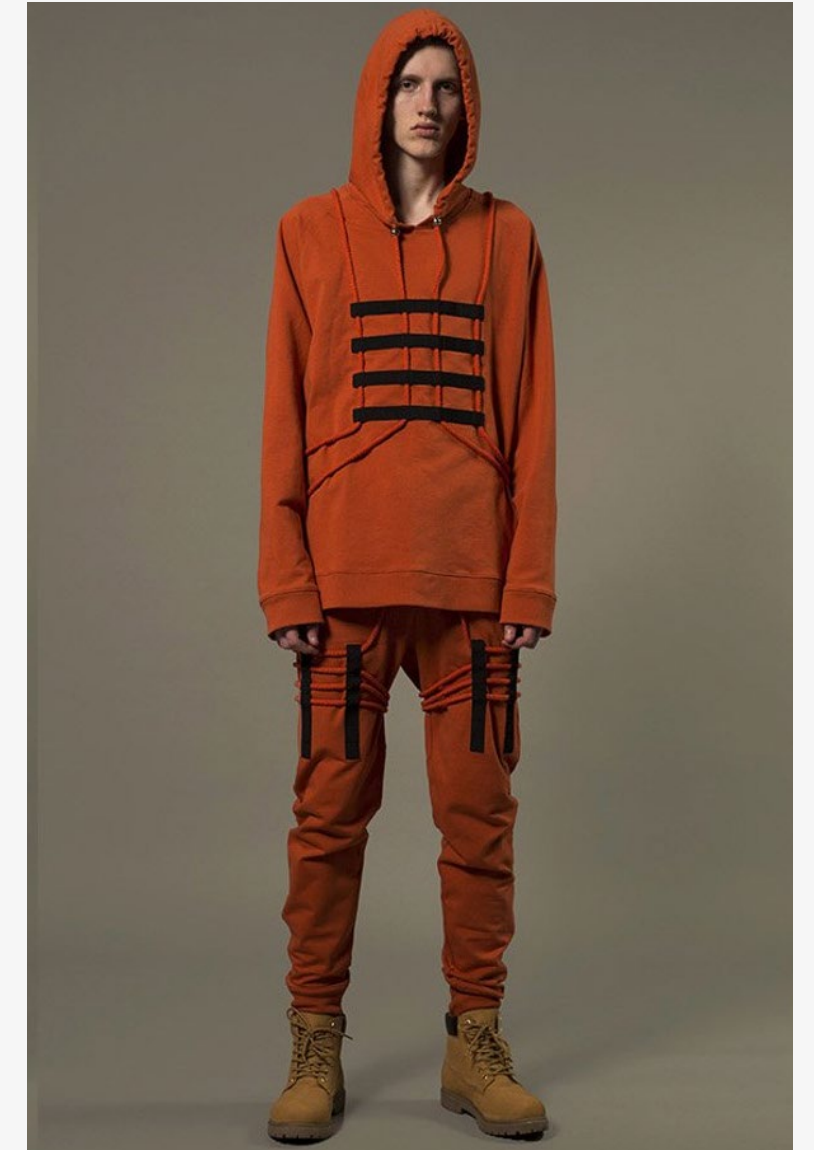
6. Lookbook, Rolf Ekroth AW20 (Tenomaa 2020)

Ensimmäinen mallisto johon tein kuoseja oli Rolf Ekrothin kolmas mallisto, AW21.

7. Lookbook, Rolf Ekroth BA Collection (Okkonen 2017)

Rolf Ekrothin opiskelijana Aalto yliopistossa suunnittelema mallisto menestyi kansainvälisissä muotikilpailuissa.

8. Lookbook, Halti X Rolf Ekroth (Okkonen 2018)

Rolf Ekrothin suunnitteli malliston yhteistyössä suomalaisen urheiluvaatemerkki Haltin kanssa.

3.2 Camouflage-kuosin ja kuvion merkitys sekä historia

Camouflagen käyttö vaatetuksessa juontaa historiansa armeijan puvustukseen. Maastokuosin käyttö nykyisessä muodossa katsotaan alkaneen merkittävässä määrin ensimmäisen maailmansodan aikana, mutta erilaisia maastoutumiseen käytettyjä kuoseja ja vaatetusta on käytetty kautta ihmishistorian. Armeijan lisäksi maastokuosia käyttävät muun muassa metsästäjät. Muoti on tuonut maastokuvion myös osaksi nykypäivän arkipukeutumista, jossa sitä varioidaan ja tyylitellään monella eri tapaa. (Newark, 2013, 3–11.)

Maastokuvion käyttötarkoitus perustuu sanansa mukaisesti siihen, että se tekee kantajastaan vaikeammin havaittavan ympäristössä. Tähän tarkoitukseen on luotu lukuisia eri maastokuoseja eri tarkoituksiin ja ympäristöihin. Maastokuvien lisäksi maastovärit ovat merkittävässä roolissa naamioitumisessa. Perinteisen maastokuosit noudattavatkin kuosin lisäksi tarkkaan määriteltyä väritystä.

Perinteisissä maastokuoseissa on kaikissa sama ja yksiselitteinen funktio: maastoon naamioituminen. Keinoja tähän on monia: värit, muodot, kontrasti ja teksturi. Yhdistelmällä näitä on mahdollista luoda kuosi, joka häivyttää kantajansa siluetin sekä mahdollisesti myös varjon ja näin ollen vaikeuttaa havaitsemista. (Talas ym. 2017, 9.)

9. Tankki, (Tank Museum)

10. Mustekala, (David Loh 2007)

Eläinkunnasta löytyy lukemattomia esimerkkejä toinen toistaan uskomattomimmista maastokuoseista. Esimerkiksi mustekala on malliesimerkki kyvystä naamioitua ympäristöön ja siitä, miten se hyödyttää pyydystämistä.

Brittiläisen tarkk'ampujan camouflage-kuosiin maalattu viitta ensimmäisen maailmansodan aikaa.

Camouflage-kuosia alettiin käyttämään ensimmäisen maailmansodan aikaan panssarivaunuissa, vaikeuttamaan ilmavoimia havaitsemasta niitä. (Newark, 2013, 11.) Kuvassa Tudor-Hartin "dazzle"-kuosilla varustettu tankki.

11. Tarkk'ampujan maastopuku, (Imperial War Museum Lontoo)

Brittiläinen Norman Wilkinson kehitti kuuluisan "Razzle dazzle" -kuosin käytettäväksi armeijan laivastolle. Kuosi teki päinvastoin laivan entistä helpommin näkyväksi, mutta vaikeammaksi vihollisen kohdentaa. (Newark, 2013, 17.) Razzle Dazzle-kuosi on ollut inspiraationa myös Raf Simonsin AW03 mallistoa (kuva 13.)

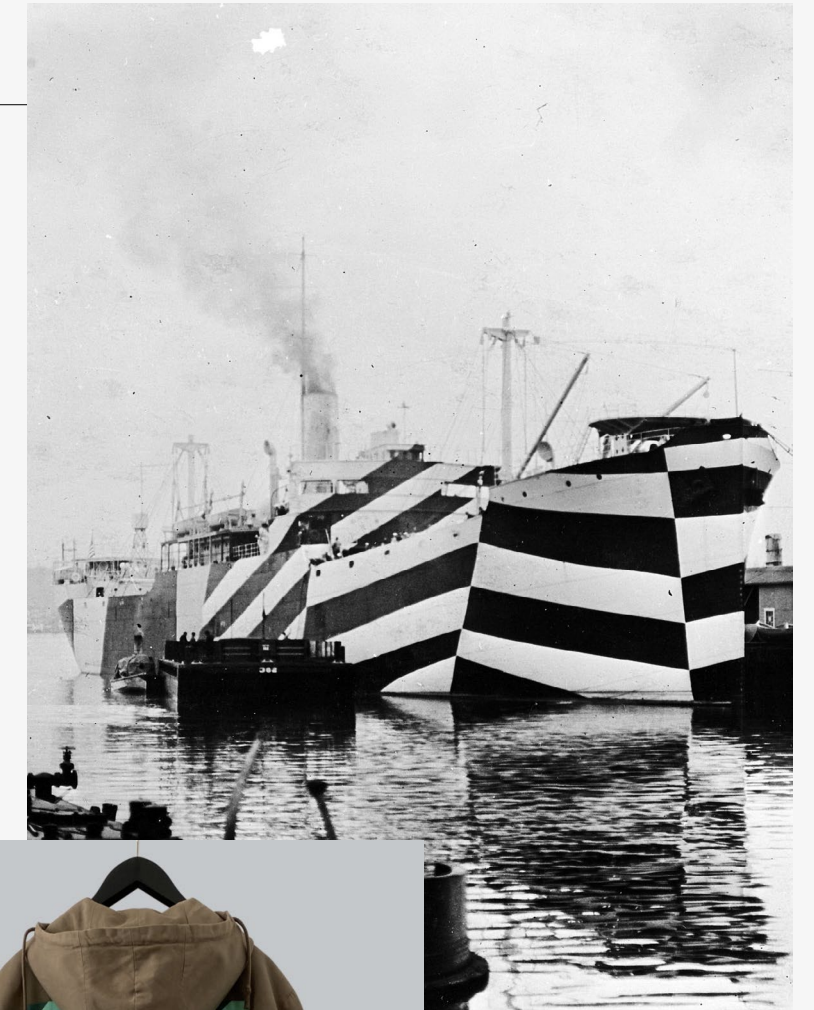
3.3 Camouflage-kuosi nykymuodissa

Camouflagea on totuttu näkemään jo vuosikymmenien ajan niin catwalkeilla kuin pikamuotiketjujen vaaterekeillä. Se on vakiinnuttanut paikkansa yleisimpien kuosien keskuudessa. Kuosista löytyy lukemattomia variaatioita, jotka ovat toinen toistaan villimpiä. Maastoutumisen sijaan niillä saatetaan pyrkiä erottumaan tai kuulumaan johonkin tiettyyn joukkoon. Tänä päivänä maastokuosia voidaan jo pitää osana modernia populaarikulttuuria ja muotia.

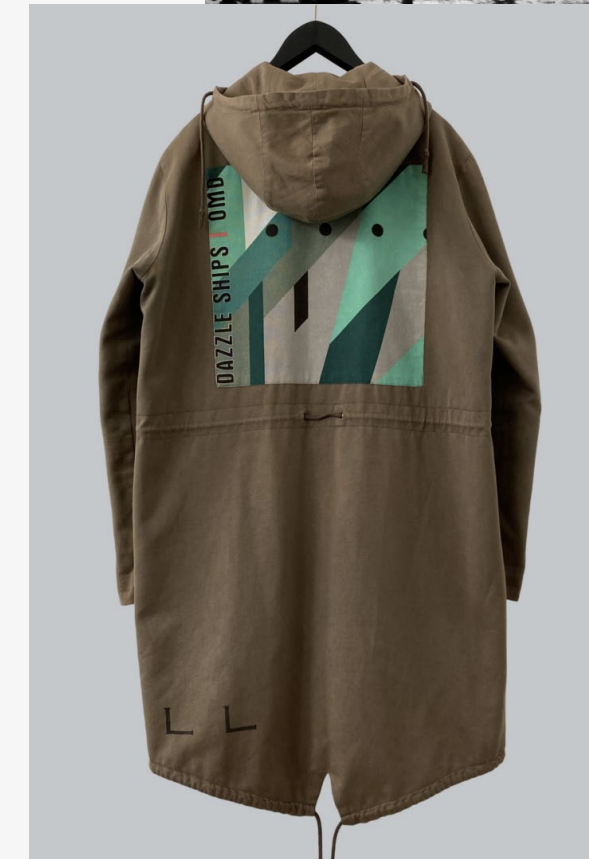
Camouflage-kuosin käyttö siviilien keskuudessa katsotaan alkaneen nykyisessä muodossaan noin 1960–70-luvulla, jolloin sitä alkoivat käyttää sotaa vastustavat mielenosoittajat. Etenkin silloista Vietnamin sotaa vastustavien aktivistien, kuten Vietnam Veterans Against War (VVAW) organisaation jäsenet käyttivät armeijan univormuja osana poliittista aktivismia (Scaturro, 2011, 32). Tätä myötä camouflage-kuosista muodostui erityisesti vasta- ja undergroundkulttuurien suosima kuosi, esimerkiksi punkkareiden, hip-hop bändien ja hevareiden keskuudessa. (Newark, 2013, 97.)

90-luvulla camouflage oli jo ehtinyt nousta valtavirtamuotiin, eikä se ollut enää pelkästään kapinallisten ja alakulttuureiden tapa erottautua. Siitä oli syntynyt ennen kaikkea nuorison suosima kuosi. Katumuodissa suosituimpia olivat brittien DPM-, jenkkien woodland- ja Sveitsien punainen leibermuster -nimiset kuosit. Myös tunnetut muotitalot kuten Versace, Paul Smith, Valentino ja Jean Paul Gautier ottivat camouflagen osaksi muotimallistojaan. (Newark, 2013, 97.)

Tänä päivänä camouflage on kuosina melkein pä verrattavissa ruutu-, raita- ja kukkakuoseihin. Vaikka sitä näkeekin jo lasten vaatteissa ja peräti sisustuksessa, ei se ole kuitenkaan kadottanut miellelyhtymää armeijaan ja sodankäyntiin. Kuosissa on edelleen ripaus kapinallisuutta ja se voidaan mieltää osaksi "Radical Chick" -lookkia. (Newark, 2013, 97.)

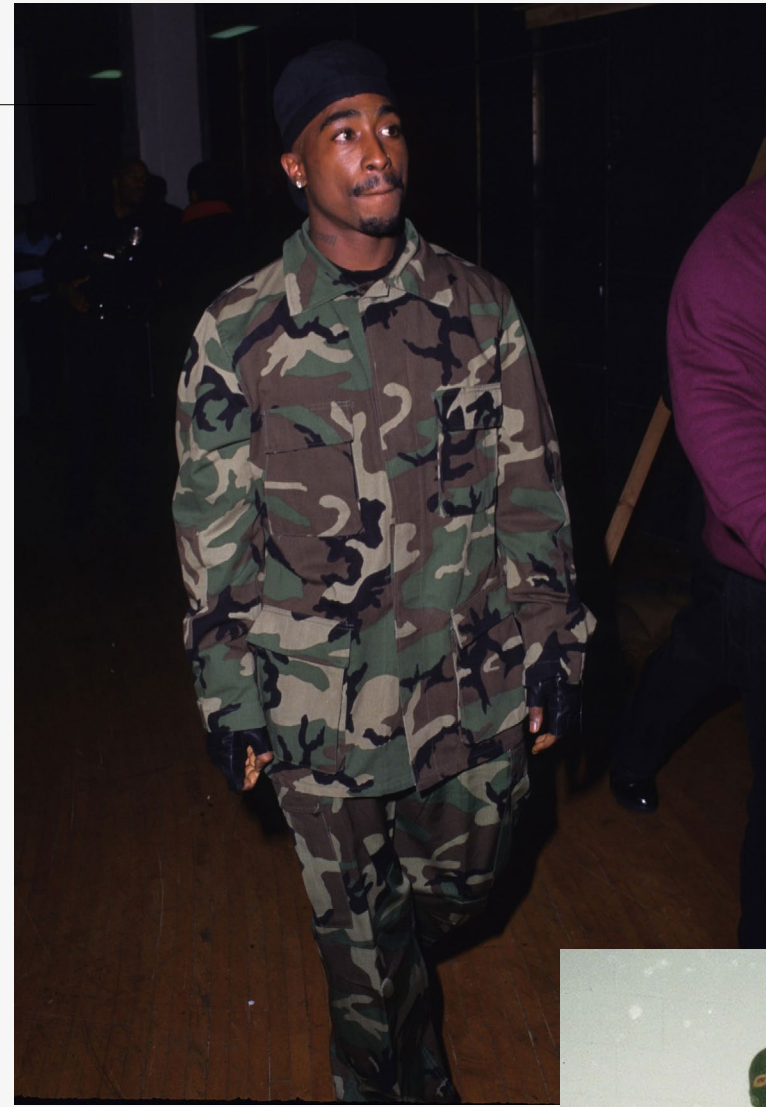
12. Sota-alus, (U.S. National Archives)

13. Takki, Raf Simons AW03 (C'EST CHAUD ! -verkkokaupan tuotekuva)

15.

Yksi 90-luvun suurimmista hip-hop -artisteista, Tupac Shakur, pukeutuneena päästä varpaisiin camouflage-kuosiin. Camouflage oli tuolloin erittäin suosittu hip-hop ja skeittipiireissä.

15. Tupac Shakur, (Vogue)

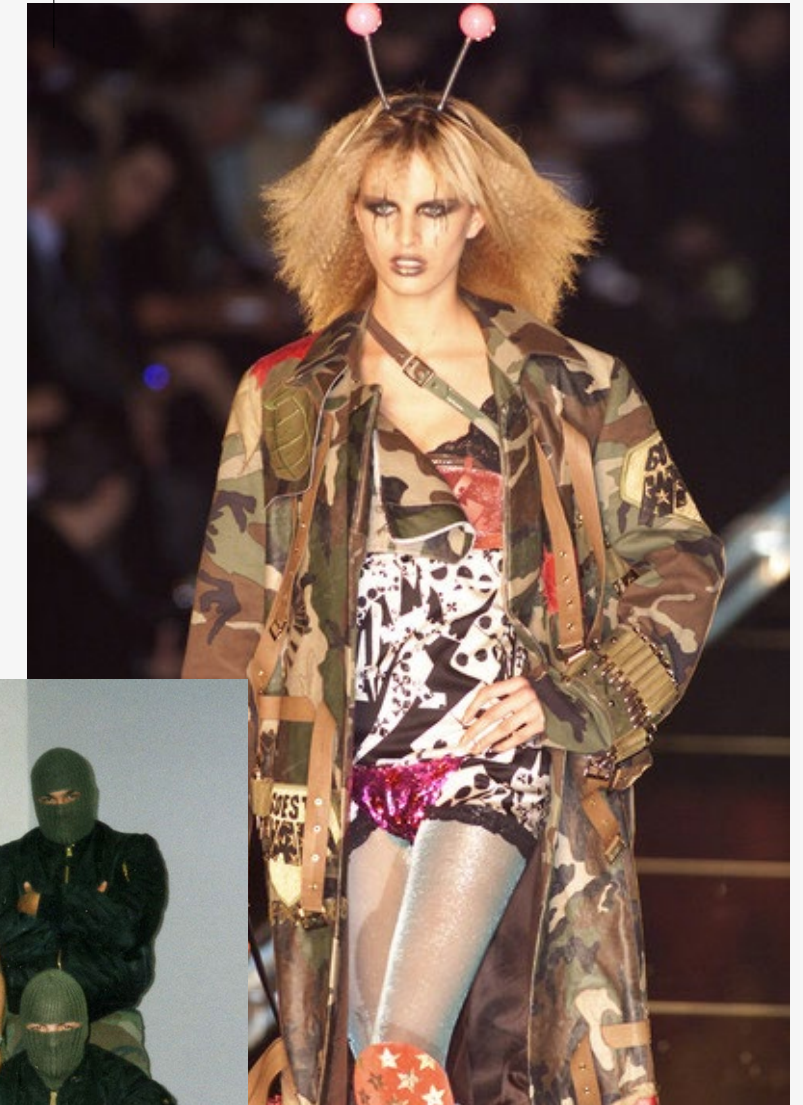
Vietnamin sotaa vastustavat protestoijat, etenkin Vietnam Veterans Against War -ryhmän jäsenet, suosivat armeijan univormuja osana poliittista aktivismia.

14. Kuva mielenosoituksesta Vietnamin sotaa vastaan, (Wikipedia) (1971)

2000-luvun alkupuolella John Galliano toi camouflagen osaksi Houste Couturea aikanaan Diorin pääsuunnitteliana. Kuosi onkin jo pitkään mielletty osaksi "Radical Chick" -tyylistä pukeutumista. (Newark, 2013, 97.)

17.

17. Christian Dior Couture kevät 2001 catwalk, (Livingly) (2001)

Kuosia suosivat myös useat neo-nazi liikkeet ja skinheadit. Kuvassa entinen neo-nazi Christian Picciolini.

16: Christian Picciolini, (BBC)

4. Suunnitteluprosessi

4.1. Suunnittelun aloitus ja haasteet

Opinnäytetyöprosessi alkoi siitä hetkestä, kun asiakkaani ilmoitti yhteistyön printtisuunnittelun parissa jatkuvan tammikuussa 2020. Valmiin produktion tuli olla valmis huhtikuussa 2020. Suunnitteluprosessi alkoi toimeksiannon, aikataulun ja teemojen sekä inspiraation taustoituksella. Kokemuksesta aikaisemmasta mallistokuosien työstämisestä tiesin jo suurin piirtein millainen työprosessi tulisi olemaan ja millaisia vaiheita kuosin teko yhteistyössä asiakkaan kanssa sisältäisi. Prosessissa keskittyisin parantamaan yhteistyötä ja kommunikaatiota asiakkaan kanssa. Päämääränäni oli myös harjaannuttaa silmääni ja ymmärrystäni asiakkaan ja brändin estetiikkaan sekä visuaalisuuteen. Panostamalla suunnitteluprosessissa asiakkaan brändin sekä kohderyhmän ymmärtämiseen sekä ylipäättään keskittämällä huolelliseen taustatutkimukseen, uskoin tämän olevan helposti saavutettavissa.

Tiesin jo ennen aloittamista, että suunnitteluprosessin työläin vaihe tulisi olemaan tasapainoisen ja yhtenäisen raportin luominen, joka noudattaisi tarkkaa ennalta määrättyä aihepiiriä. Erinäisten spesifien elementtien ja kuvien istuttaminen kokonaisuuteen niin, että niin yksit-

täinen kuosi kuin koko sarja olisi tasapainoinen ja harmoniassa keskenään tulisi olemaan haasteellista. Myös se, että jokainen kuosi edes viitteellisesti olisi verrattavissa perinteiseen camouflage-kuosiin tulisi vaatimaan paljon työstämistä.

Suunnitteluprosessin seuraamista ja sen taltioimista tulisi myös vaikeuttamaan kova aikapaine sekä omien aikaresurssieni hallitseminen päivätöiden, freelance-töiden ja opintojen keskellä. Lisäksi juuri alkanut pandemia toi epävarmuutta malliston tekoon sekä rahoitukseen jo suunnittelun alkupuolella.

Aikajana suunnitteluprosessille oli seuraava:

2020 helmikuu:	• Kuosiaiheidenrajaus ja päätös yhdessä asiakkaan kanssa • Väripaletin määrittely • Inspiraation ja moodboardien kokoaminen
2020 maaliskuu:	• Kuosien luonnostelu ja kehitys yhdessä asiakkaan kanssa • Kuosien karsinta ja lopullinen päätäntä
2020 huhtikuu:	• Lopullisen painoraportin teko ja finalisointi • Koevedosten otto
2020 kesäkuu:	• Lopullinen mallisto valmis ja näytös Firenzessä

4.2 Toimeksianto

Ensimmäinen virallinen keskustelu tulevasta mallistosta pidettiin 9. helmikuuta 2020, pian edeltävän malliston julkaisun jälkeen. Istunnossa SS21 malliston kantavaksi teemaksi nousi paranoia ja salaliittoteoriat. Tästä jalkautuivat viittaukset ufoihin ja 90-luvun kulttuurisarja X-Filesiin, jotka toimivat aiheina niin placement -printeille kuin digikuvaseille. Malliston nimeksi nousi tunnetun traagisesti edesmenneen muotisuunnittelija Alexander McQueenin ikoninen lausahdus ”Paranoia will Destroy Ya”. Printtien visuaalisuus oli ammennettava paranoian maalaamasta surrealistisesta ja sumuisesta maailmasta, jossa toden ja kuvitelman raja häilyy. Printtien värimaailma oli määräytyttävä malliston muiden kankaiden pohjalta, joihin kuului eri hiekan, seepian, army-vihreän sekä mustan ja valkoisen sävyt.

Suunnittelussa otettiin huomioon mallistoja esittelevältä No Season-nimiseltä showroomilta sekä Japanin jakelijoilta saadut ostajien kommentit aikaisemmista mallistoista. Printtejä tuli viedä kaupallisempaan ja hillitympään suuntaan aikaisemmasta. Kuosien sävyjen ja kuvitusten oli oltava helposti lähestyttäviä ja monipuolisesti yhdisteltävissä. Tavoitteena SS21 mallistolle olikin löytää tasapaino kaupallisen ja taiteellisen välillä sekä myötäillä trendejä mutta samalla pysyä uskollisena brändin estetiikalle ja identiteetille.

Asiakkaan toiveena oli, että kuosisarjan referenssinä pidettäisiin jossain määrin perinteistä camouflage -kuosia. Tämä siksi, että tämän tyyppinen kuosi olisi samaan aikaan riittävän klassinen ja kaupallinen sekä helposti tyylliteltävissä malliston tematiikkaan sopivaksi. Lisäksi oli selvää, että camouflage -kuosista oli jo ehtinyt kehkeytyä yksi brändin avainelementeistä, joka toistui lähes joka mallistossa.

Digiprinttikankaat oltiin edellisessä mallistossa valmistettu yhteistyössä Epson Europen kanssa sublimaatiopainatuksella hyödyntäen heidän uusimpia painokoneitansa. Tätä yhteistyötä oli tarkoitus jatkaa ja hyödyntää samoja kankaita ja samaa painotekniikkaa. Aikaisempaan mallistoon oli otettu koevedokset printeistä Kööpenhaminassa, Epsonin päämajalla, mutta tällä kertaa Epson tarjosi mahdollisuutta toteuttaa digikuosien koevedokset Suomessa. Tämä tulisi helpottamaan kuosien suunnitteluprosessia huomattavasti, sillä värimäärityksen sekä painoraportin skaalan ja toimivuuden voisi varmistaa koevedosten avulla.

Mallisto oli tarkoitus esittää osana Pitti Uomo -tapahtumaa Firenzessä, Italiassa, 16. kesäkuuta. Tämä tarkoittaisi, että painoraporttien oli oltava valmiit viimeistään 14.4. mennessä, jotta kankaat ehdittäisiin tuottaa Saksassa ja kuljetettua

Viroon tehtaaseen, jossa vaatteet valmistettaisiin. Näin ollen raporttien työskentelyprosessiin jäi aikaa noin kaksi kuukautta.

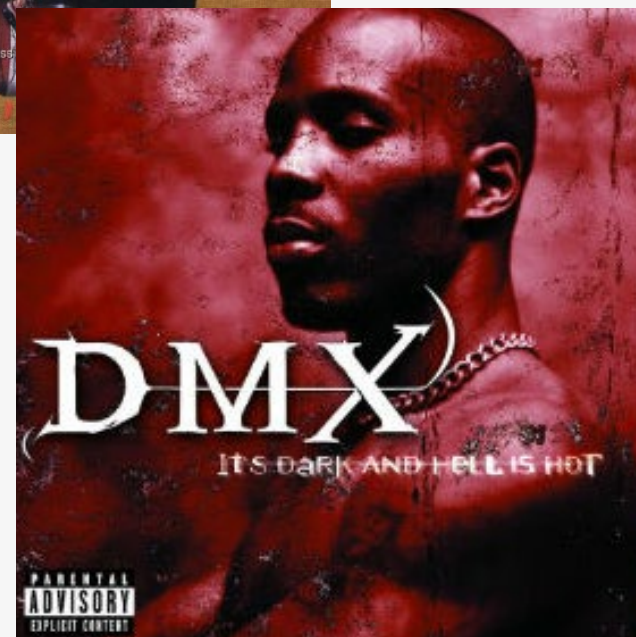
Kuosisarjan värimaailmaan käytettiin referensseinä muun muassa Tupacin ja Cypress Hillin levynkansigrafiikkoja. Seepian sävyt sekä sumuiset ja rähjäiset grunge-estetiikasta ammentavat grafiikat sopivat hyvin kuvastamaan vainoharhaisuutta ja paranoiaa.

19. Albumin kansi, (Makaveli - The Don Killuminati: The 7 Day Theory, Death Row Records, 1996)

18: Albumin kansi, (Cypress Hill - Black Sunday, Ruffhouse, Columbia, 1993)

20. Albumin kansi, (DMX - It's Dark and Hell is Hot, Ruff Ryders, 1998)

Area 51 satelliittikuvat olivat kekseliäs lähtökohta kuosin rakentamiseen. Maaston pinnan- ja korkeusvaihteluista syntyneet maalaukselliset alueet toimivat täydellisenä työkaluna camoflage-kuosille. Ekroth oli itse käyttänyt satelliittikuvia jo yhdessä aikaisemmassa mallistossaan camoflage-kuosin pohjana (kuva 22).

21. Satelliittikuva, Area51, Groom Lake, Nevada, USA, (GeoEye, 2011)

22. Lookbook kuva, Rolf Ekroth X Galeries Lafayette, (Okkonen, 2016)

4.3 Malliston teemojen ja visuaalisten referenssien kartoitus

Teemoja purettiin ja tarkasteltiin asiakkaan, Rolf Ekrothin, kokoamien moodboardien ja aihetutkimuksen pohjalta. Visuaalisiksi referensseiksi nousivat sumuiset ufohavainto-kuvat, salatut valtion asiakirjat, peltokuviot sekä 90-luvun hip-hop ja rap-bändien albumigrafiikat. Yhtenäistä monille moodboardin kuville oli tietynlainen synkkyys, salaperäisyys ja utuinen tunnelma. Tekstuureista referensseiksi nousivat grunge- ja punktyyliset, kuluneet ja rosoiset grafiikat sekä savun ja usvan kaltaiset, maalauksellisemmat pinnat.

Aloitin suunnittelun asiakkaan moodboardia hyödyntäen. Keräsin myös visuaalisia referenssejä omaan moodboardiin, aina sitä mukaa, kun löysin kiinnostavia kuvia ja elementtejä, joista katsoin voivan olla hyötyä suunnittelussa. Etsin erityisesti kuvia camouflage-kuoseista, joissa oli kekseliäästi varioitu perinteistä armeijan maastokuosia. Näitä kuvia tutkimalla pystyin selvittämään, miten muut olivat ratkoneen kuosin rakentamisen siten, että niissä toistui samaan aikaan camouflage-kuosille tyypillisiä elementtejä sekä kokeellisia, perinteisestä kuosista erottuvia tekijöitä. Etsin myös paljon kuvia erilaisista maastoista ja luonnon eroosiosta, sillä niistä löytyvissä muodoissa oli paljon samankaltaisuutta camouflage -kuosin elementtien kanssa.

Luonnossa toistuva sattumanvaraisuus ja orgaaniset muodot kiehtoivat minua, ja ajatus niiden toistamisesta camouflage-kuosissa kiinnosti minua.

Kävimme tiuhaan läpi ajatuksia sekä moodboard-kuvia asiakkaan kanssa ja keskustelimme siitä, mitkä elementit konkretisoisivat ajatusta paranoiasta ja salaliitoista parhaiten. Annoimme ajatusten välillä hautoa sen aikaa, kun keskityimme malliston placement-printtien ja typografian suunnitteluun. Pitkän keskustelun ja pohdinnan jälkeen päädyimme jakaa kolme kuosia seuraaviin pääteemoihin: usva, Area 51:n satelliittikuvat sekä X-Filesiin referoiviin kuvitteellisiin valtion salaisiin asiakirjoihin. Nämä olisivat ne teemat ja kuvat, joista kuosit rakennettaisiin. Väriyhdistelmiä olisi helppo ja nopea kokeilla luonnosvaiheessa, joten emme päättäneet lyödä niitä lukkoon vielä tässä vaiheessa. Päätimme myös sen, että kaikki printtien raportit tulisi olla tehtynä kohtuullisen suureen, noin 60–100 cm kokoon. Kankaassa kuosit tulisivat siis toistumaan melko isoina pintoina.

Tutkiessani paranoiaa teemana, kävin läpi siteerauksia ja mietelmiä paranoiasta. Halusin löytää erilaisia metaforia ja tulkintoja paranoiasta ja siitä, miten sitä on käsitelty esimerkiksi sarjoissa ja elokuvissa. Oikealla muutamia löytämiäni siteerauksia aiheesta.

"The other is enjoying me."
"The identification of enjoyment in another person's place." (Exploring Your Mind, 2020.)

Jacques Lacan, 1958

" When he was with his friends, Lee would often sing, "Paranoia will destroy ya," and although he meant it as a joke the statement proved to be a prophetic one." (Wilson, 2015, 264.)

Andrew Wilson, 2015,
Alexander McQueen: Blood Beneath the Skin

"Functional psychosis characterised by delusions of grandeur and persecution, but without intellectual deterioration. In classic cases of paranoia, the delusions are organised into a coherent, internally consistent delusional system on which the patient is prepared to act." (Freud Museum London, 2007.)

Charles Rycroft, 1968,
A Critical Dictionary of Psychoanalysis London,
Penguin

"There is no such thing as paranoia. No. Not in the 21st century. Paranoia is just another word for ignorance." (Wise Sayings.)

Hunter S. Thompson,
Fear and Loathing in Las Vegas -
elokuvan kirjoittaja, 1971

"The purpose of paranoia is to ward off an idea that is incompatible with the ego, by projecting its substance into the external world" ... " The grande nation cannot face the idea that it could be defeated in war. Ergo it was not defeated; the victory does not count. It provides an example of mass paranoia and invents the delusion of betrayal." (Freud Museum London, 2007.)

Sigmund Freud, 1895,
Letter to Wilhelm Fliess

4.4 Luonnokset ja karsinta

Aloittaessani luonnostelua, minulla oli jo hyvin vahva visio minkä tyylinen kuosisarja tulisi olemaan. Tavoitteena oli luoda mahdollisimman valokuvamainen ja kolmiulotteinen kokonaisuus, josta olisi hyvin nähtävissä, ettei kyseessä ole suoraan kankaantoimittajalta ostettua kangaskuosia. Asiakkaan toimeksiannon myötä oli selvää, että kokonaisuuden oli oltava synkähkö ja tummanpuhuva. Lopputuloksen olisi oltava mieluummin maskuliininen kuin feminiininen. Pinnan tuntuman tuli olla rosainen ja raa'an oloinen, mutta myös maalauksellisempaa ja pehmeämpää tyyliä saisi kokeilla. Käytössä olevat värini olisivat ruskean, beigen, vihreän, valkoisen ja mustan eri sävyt.

Halusin jatkaa minulle tuttua ja ominaista tyyliä luonnostella, jossa testailen eri elementtien kombinaatioita intuitio edellä. Olin varma, että paras lopputulos syntyy kokeilemalla kaikki mahdolliset yhdistelmät ja sommitelmat. Paras kuvio löytyisi sattumalta luonnostelun lomassa. Tämä tyyli työskennellä, osoittautui minulle toimivimmaksi työskennellessäni kuosien parissa aikaisemmissa Ekrothin ja Terinitin mallistoissa. Olin silloin todennut, että nopein tapa löytää oikea lopputulos olisi alkaa suoraan kokoamaan kuvaa tietokoneella ilman selkeää päämäärää, miltä lopputuloksen tulisi näyttää. Odottamalla inspiraatiota tai visiota siitä,

miltä lopullisen kuosin tulisi näyttää aikaa menisi turhaan hukkaan. Tiesin myös sen, että jouhevin tapa edetä olisi näyttää asiakkaalle luonnoksia hyvin matalalla kynnyksellä. Kuosin hahmottamista helpottamaan käytin myös hahmotelmia, missä luonnos oli aseteltu mallin päälle. Tämä helpotti myös asiakasta visualisoimaan miltä lopputulos näyttäisi. Lisäksi tulostin paperille useita eri vedoksia eri luonnoksista eri skaalassa, helpottamaan eri kuosien ja printin skaalan vertailua.

Aloitin luonnostelun suoraan Photoshopilla. Testailin eri kuvia ja niiden osia päällekkäin ja etsin eri kompositioita ja tekstuureita, jotka toimisivat keskenään. Alkuun en kiinnittänyt huomiota siihen, riittikö kuvien resoluutio isoon raporttiin, sillä keskityin parhaimpien sommitelmien ja kuvayhdistelmien etsimiseen. Tiesin, että lopputulokseen sopisi noise-efektillä editoitu (suom. Kohina), sumuinen ja rakeinen kuvapinta, joten kuvaa voisi skaalata sopivan kokoiseksi ja käsitellä Photoshopilla sumentamalla ja kohinaa lisäämällä painoon sopivaksi ilman, että kuosiin jäisi pikseleitä. Tiesin myös kokemuksesta, että kangas on kohtuullisen armollinen pinta painaa, sillä kankaan oma tekstuuri pehmentää kuvaa.

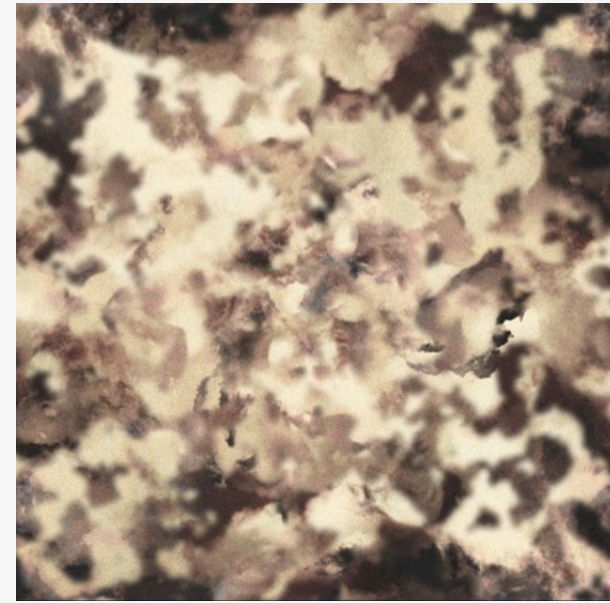
Asiakkaan koostama viitteellinen väripaletti mallistolle ja sen kankaille sekä printeille.

23. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 1

24. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 2

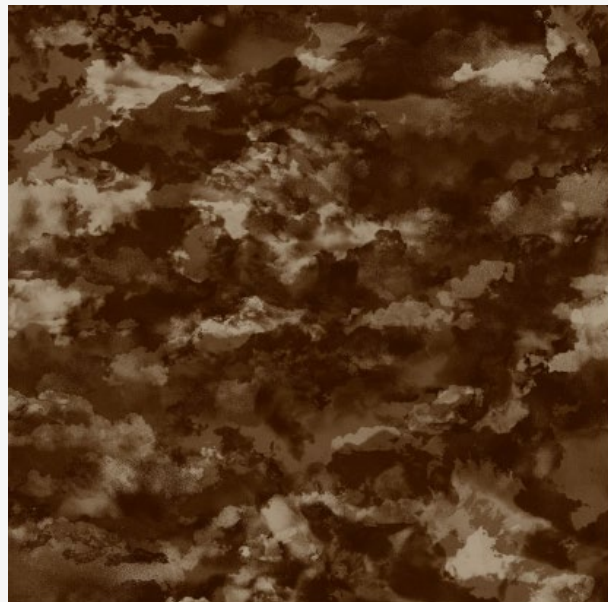
25. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 3

26. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 4

27. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 5

28. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 6

29. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 7

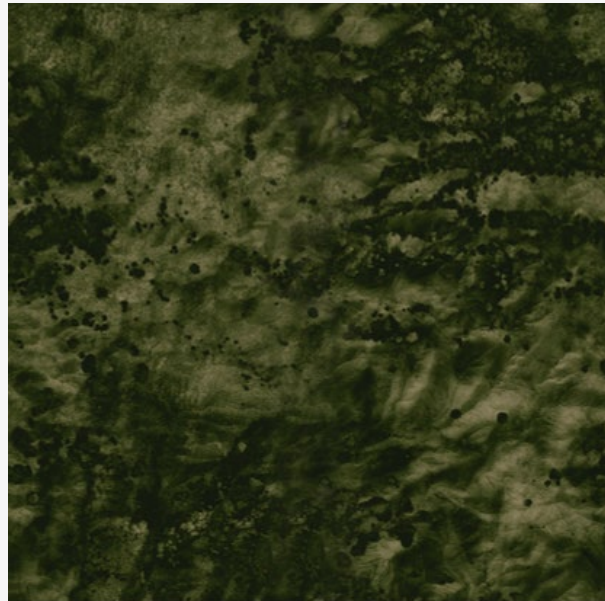
30. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 8

31. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 9

32. Camouflage -luonnos Black Sunday n. 10

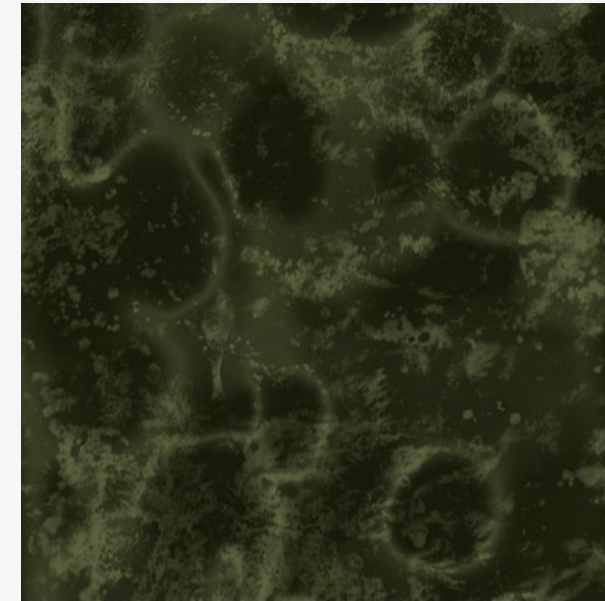
33. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 1

34. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 2

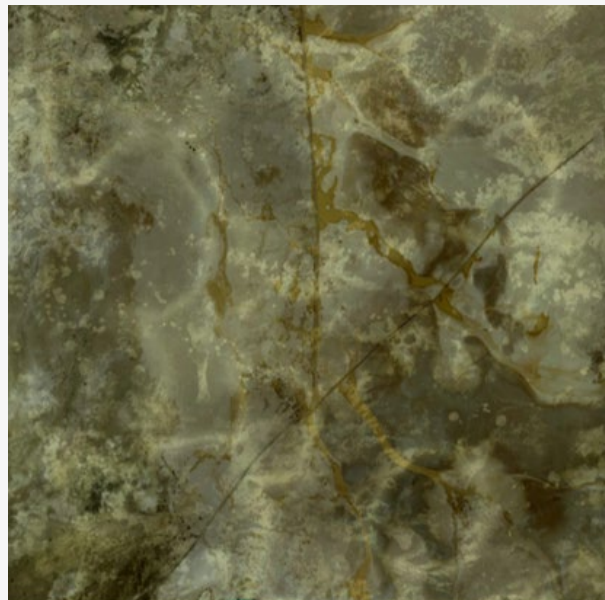
35. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 3

36. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 4

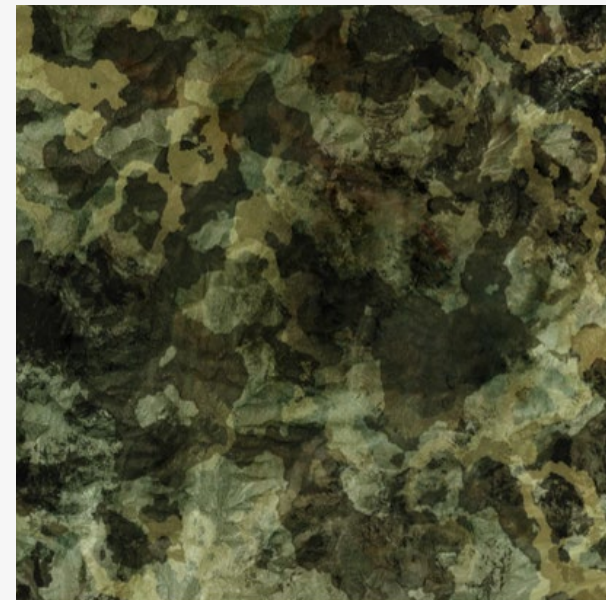
37. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 5

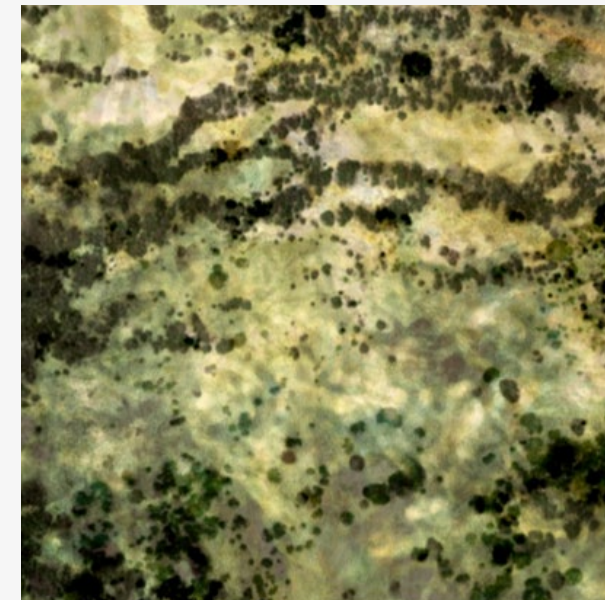
38. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 6

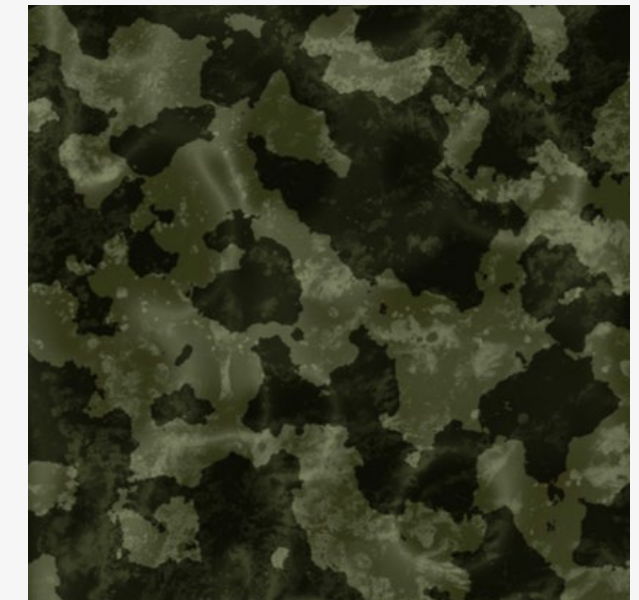
39. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 7

40. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 8

41. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 9

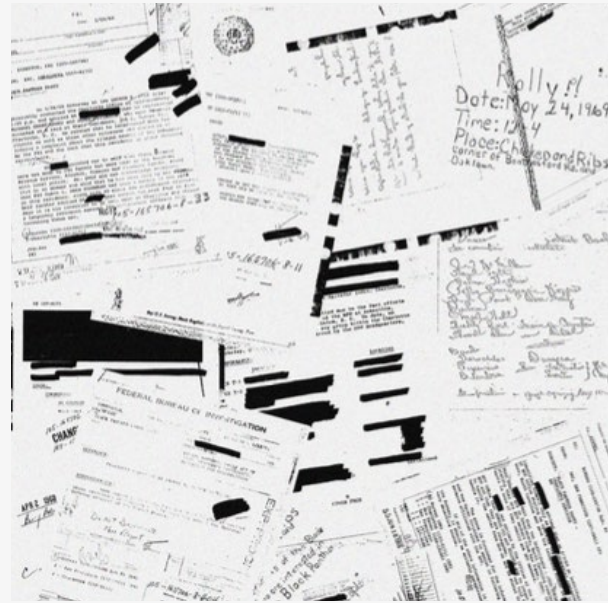
42. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 10

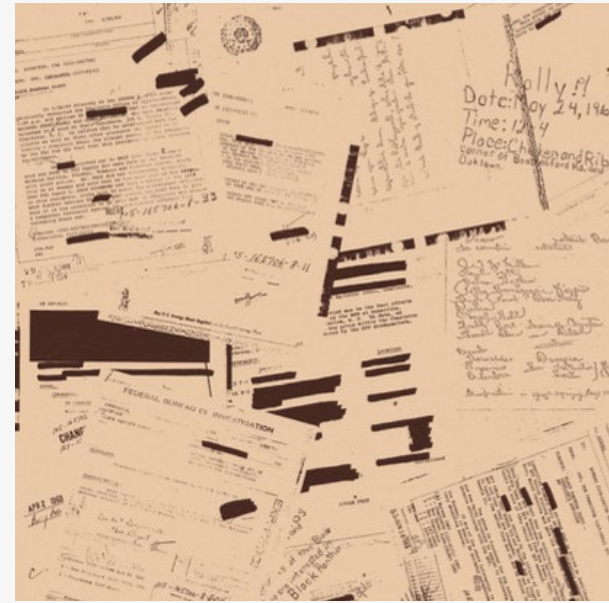
43. Camouflage -luonnos, X-Files n. 1

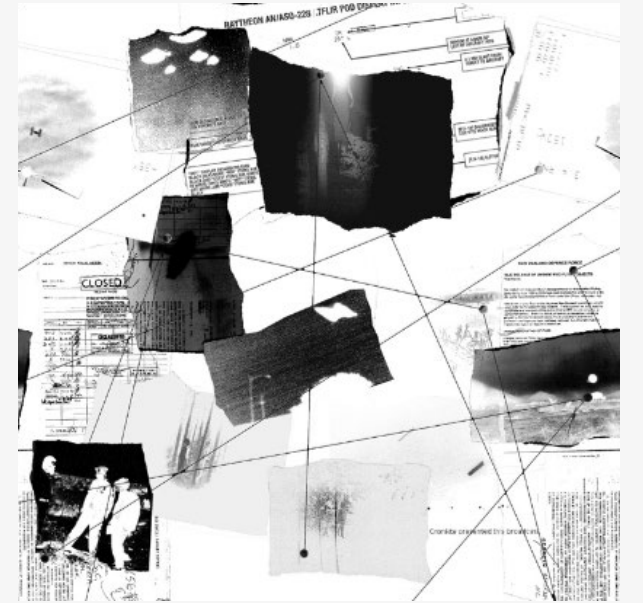
44. Camouflage -luonnos, X-Files n. 2

45. Camouflage -luonnos, X-Files n. 3

46. Camouflage -luonnos, X-Files n. 4

47. Camouflage -luonnos, X-Files n. 5

48. Camouflage -luonnos, X-Files n. 6

49. Camouflage -luonnos, X-Files n. 7

50. Camouflage -luonnos, X-Files n. 8

51. Camouflage -luonnos, X-Files n. 9

52. Camouflage -luonnos X-Files n. 10

Testaillessani eri kuvia ja kompositioita, käytin eri Photoshoppissa löytyviä blending mode -asetuksia (suom. Sekoitus). Tällä tavoin etsin yllättäviä kontrastin ja tekstuurin vaihteluita kuvaan. Esimerkiksi exclusion-nimisellä toiminnolla (suom. Poistava), sain erityisen miellyttäviä muotojen ja kontrastien yhdistelmiä. Testaillessani eri kombinaatioita ja eri Photoshopin mahdollistamia teknisiä ominaisuuksia ja asetuksia syvenin niin työskentelyyn, että unohdin usein nimetä tiedostoni layereitä (suom. Taso) Tämä kostautui minulle usein, kun minun piti palata luonnosten pariin, enkä enää muistanut mitkä elementit olivat milläkin layerilla. Kokeillessani eri toimintoja ja efektejä opin myös paljon uusia ominaisuuksia mitä Photoshop tarjosi. Harjaannuin myös pikakomentojen käytössä, sillä niiden muistaminen nopeutti työtahtiani huomattavasti.

Työstin rinnakkain kaikkia kolmea kuosia, sillä kokonaisuuden kannalta oli tärkeää, että niitä pystyi vertailemaan keskenään jo luonnosvaiheessa. Myös asiakkaan oli helpompi kommentoida kuoseja siten, että hän pystyi tarkastelemaan niitä rinnakkain. Muutoksia pitikin välillä tehdä luonnoksiin juuri siitä syystä, että muutoin hyvä raportti ei toiminut kokonaisuutena muiden kanssa.

Luonnosten karsinnan ja työstön edetessä päädyimme lopuksiin lähes painovalmiiksi viilattuihin vaihtoehtoihin, joista asiakkaan tuli valita parhaat. Jokaisesta kolmesta pääkategoriasta, usva, X-files ja area 51, perustuvista versioista tuli päättää yksi, jotka painettaisiin kankaalle. Päätös oli asiakkaalle vaikeaa, sillä useat versiot olivat onnistuneita ja hänelle mieluisia. Valintavaiheessa koitimme kummatkin yhdessä silmäillä kuoseja mahdollisimman objektiivisesti. Lopulliseen valintaan auttoivat paljon aikaisemmin tekemäni hahmotelmat, missä kuosi oli aseteltu mallikuvan päälle. Päätöstä avitti myös se, että suurin osa malliston vaatteiden tasokuvista oli valmiina, joten pystyimme katsomaan mitkä kuosit tulisivat mihinkin vaatekappaleeseen.

53. Camouflage -luonnos, Black Sunday n. 3

54. Camouflage -luonnos, Area 51 n. 3

55. Camouflage -luonnos, X-Files n. 1 (punaisena)

56. Camouflage -luonnos, X-Files n. 1 (mustana)

5. Lopullinen produktio

5.1 Black Sunday

Black Sunday -printin referenssinä toimi nimensä mukaisesti Cypress Hillin Black Sunday -nimisen albumin kansi, jossa sumuinen seepian sävyinen hautausmaa kohoaa kukkulan päälle. Black -Sunday printti oli kaikista kolmesta kuosista helpoin ja yksinkertaisin toteuttaa, sillä se oli abstraktein ja muodoiltaan lähimpänä klassista camouflage-kuosia. Kuosissa korostuu rosoisuus ja 90-luvun grunge-estetiikka. Se pysyi uskollisena referensseilleen, mutta samalla se onnistui olemaan omintakeinen ja teeman mukainen. Black Sunday -kuosin tarkoitus oli visualisoida paranoiaa sumuisena mielentilana, jossa uhkia näkee siellä, missä niitä ei ole.

Kuosi valikoitui asiakkaan mieleisimmäksi, sillä se oli kaikista luonnoksista uhkaavimman ja synkimmän näköinen. Sen väripaletti myös oli käytännöllinen eikä liian erikoinen. Se oli myös asiakkaan mielestä ajaton ja sitä pystyisi mahdollisesti varioimaan myös tulevilla mallistoilla.

Black Sunday toimi niin ikään kuosisarjan aavikko camouflage-kuosina. Väriykseltään ja muodoiltaan se oli lähimpänä kanadalaista kuivaan maahan tarkoitettua CADPAT AR-maastokuviota.

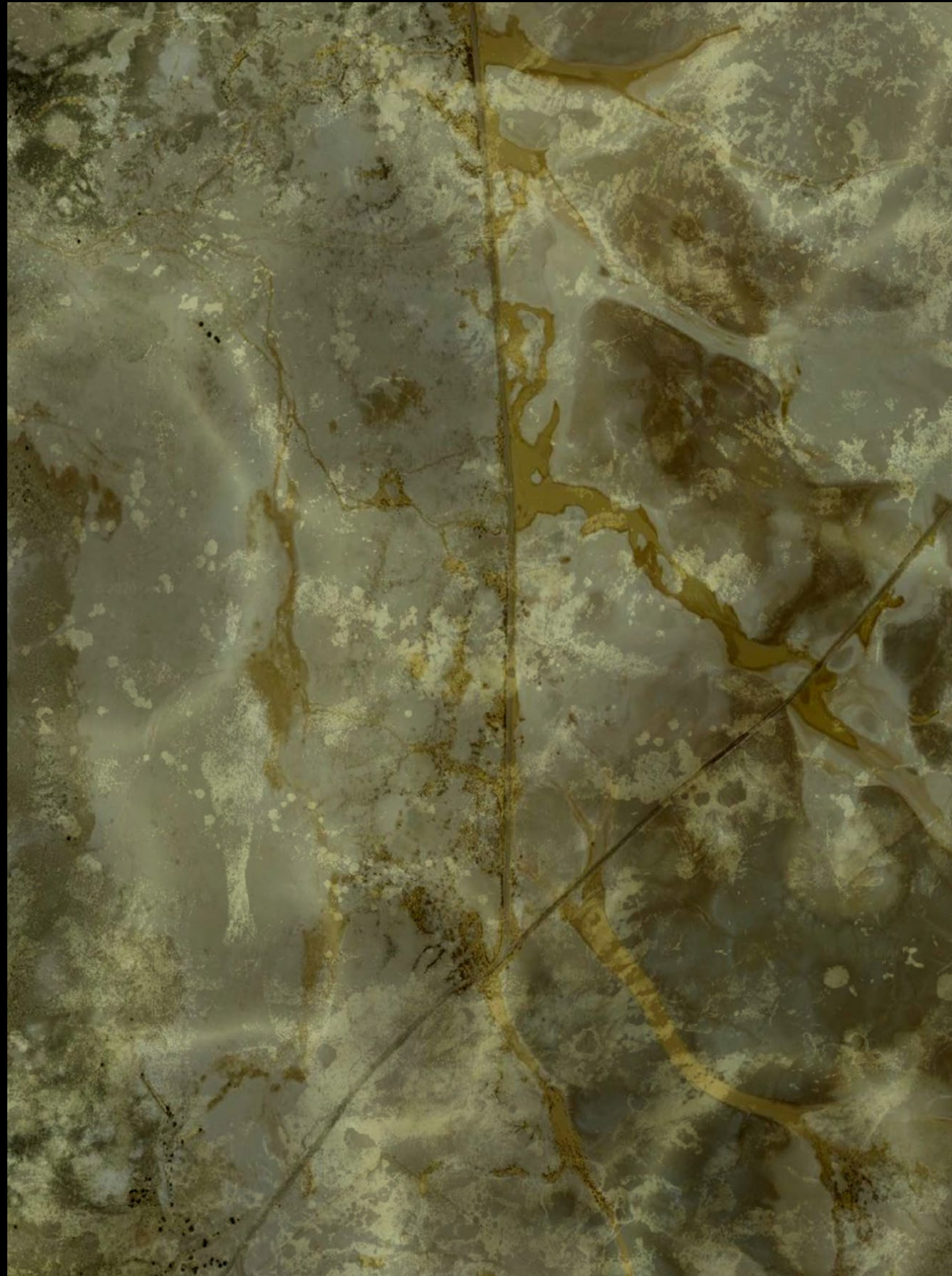
57. Valmis kuosi

5.2 Area 51

Area 51 on kuosisarjan vaalein ja pehmein kuosi. Siinä on nähtävissä hivenen satelliittikuvaa maastosta, mutta teksturoitu pinta häivyttää kuvaa niin, ettei yhtä tiettyä aluetta ole havaittavissa. Vesimäinen valkea alue rikkoo kuvan pinta-alaa ja tekee kokonaisvaikutelmasta unenomaiset ja maalauksellisen. Vihreät ja ruskeat maaston värit sekä sattumanvarainen orgaanisten elementtien rakenne tekee kuosista maastoutumiseen sopivan camouflage-kuosin. Vaikka pinnan rakenne ei myötäile mitään tiettyä armeijan maastokuosia, on sen värit hyvin perinteinen armeijakuosissa toistuva väripaletti.

Tästä kuosista asiakkaan oli vaikein valita mieluisin lukuisien luonnosten väliltä. Luonnokset olivat kaikki toisistaan hyvin poikkeavia ja onnistuneita. Päätökseen vaikuttikin eniten se, mikä kuosi sopisi parhaiten kahden muun kuosin kanssa yhteen. Pitkän tarkastelun jälkeen, rauhallinen ja pehmeä kuosi sopi selkeästi parhaiten yhteen kahden aggressiivisemmän kuosin pariksi. Vaikka kuosi oli milteipä runollinen ja siro, löytyi siitä riittävästi pontta ja kontrastia mallistoon.

Area 51 kuosin referensseinä toimivat pehmeälinjaisemmat camouflage-kuosit kuten Australian armeijan AMCU-univormun kuosi. Tämä on kuosisarjan perinteistä vihreää camouflagea edustava kuosi.

58. Valmis kuosi

Matilda Leppäkoski
05GR13

Opinnäytetyö
PARANOIA WILL DISTROY YOU

5.3 X-Files

X-files-kuosi sai nimensä 90-luvun ufoihin liittyvästä kultti-sarjasta X-filesista. Tämä kuosi osoittautui kaikista vaikeim-maksi toteuttaa. Asiakirjoihin perustuva kollaasi oli yllät-tävän haastava saada tasapainoiseksi ja riittävän lähelle camouflage-kuosia myötäilevää visuaalisuutta. Myös itse kuvat, eli fiktiiviset asiakirjapaperit, oli yllättävän vaikea löytää ja tehdä, sillä niiden tuli näyttää oikeilta vanhoilta asia-kirjoilta. Käytinkin kuosissa lopulta nettisivulta archive.org löytämiäni vanhoja asiakirja-arkistoja, joita olin muokannut niin paljon, ettei niiden sisältämää tekstiä enää voinut juuri-kaan lukea.

Eri kuosiversioista asiakkaan suosikiksi valikoitui tumma, rakeinen asiakirjoista tehty kollaasi, joka oli hyvällä tapaa aggressiivinen ja synkkä. Kuosin väritys oli ikään kuin kään-netty negatiiviksi: asiakirjapaperit olivat mustia ja teksti sekä yliviivaukset valkoisia. Tämä teki kokonaisuudesta vähän mystisemmän ja pimeämmän, mikä vetosi asiakkaa-seen. Tumma kuosi olisi myös todennäköisesti kaupalli-semppi ja näin ollen myyvämpi, sillä ihmiset käyttävät mustaa enemmän kuin valkoista.

X-Files referoi camouflage-kuosia vain hyvin viitteellisesti. Alkuperäisenä ajatuksena oli tehdä siitä ikään kuin kuosi-sarjan lumimaastoon tarkoitettu camouflage. Referens-sinä tähän toimi alun perin Suomen puolustusvoimien M05 -maastopuvun pakkas-camouflage. Lopputuloksesta tätä inspiraatiota ei juurikaan enää näe, mutta monokromaat-tinen väritys on säilynyt alkuperäisestä ajatuksesta.

59. Valmis kuosi

Matilda Leppäkoski
05GR13

Opinnäytetyö
PARANOIA WILL DESTROY YOU

6. Lopuksi

Kuin olettaa saattaa, vuosi 2020 koetteli niin opinnäytetyöprosessia kuin itse asiakastyönä valmistuvaa mallistoa. Lopputuloksena pandemialle ja siitä johtuneelle taloudelliselle kriisille merkin rahoitus päätettiin lopettaa ja yhteistyökumppani Epson Europe vetäytyi myös projektista. Useat maat sulki rajansa, lentoliikenne hidastui ja monet kangastehtaat ja eri materiaalien valmistajat ja toimittajat sulki ovensa. Myös Pitti Uomo, jossa mallisto oli tarkoitus lanseerata, peruuntui eikä mallistoa näin ollen ollut järkeä eikä taloudellisestikaan mahdollista toteuttaa. Opinnäytetyöni kannalta tämä tarkoitti sitä, että minun tuli muuttaa aikaisempaa tutkimuskysymystäni, joka keskittyi sublimaatiopainon etuihin ja tekniikkaan sekä painotyöprosessin avaamiseen yhdessä Epson European kanssa. Myös itse lopullinen produktio ei luonnollisesti ikinä päässyt kankaaseen asti. Poikkeustila aiheutti jo itsessään paljon stressiä, epävarmuutta ja yleisesti päänvaivaa, joka puolestaan vaikutti kykyyni suoriutua kiitettävästi opinnäytetyössäni. Voisinkin siis sanoa, että opinnäytetyö meni monilta osin ei-toivotulla tavalla, niin minun kuin asiakkaan puolesta.

Loppujen lopuksi opinnäytetyöprosessi oli minulle kuitenkin erittäin opettavainen. Vaikka päällimmäisenä jäikin mieleen epäonnistumiset ja pettymys, jäi prosessista myös paljon uutta oppia käteen ja voin myöntää olevani ihan ylpeä produk-

tion lopputuloksesta. Tutkiessani camouflage-kuosia, sen historiaa, merkitystä ja adaptoitumista nykymuotiin, opin ymmärtämään kuosin mahdollisuuksista ja symboliikasta enemmän. Koska tästä projektista päätin tehdä opinnäytetyöni aiheen, jouduin tarkastelemaan yksityiskohtaisemmin ja kriittisemmin työprosessiani, mikä oli erittäin opettavaista. Myös camouflage -kuosin historiaan sekä painoraportin suunnitteluun perehtyminen on auttanut minua kehittymään huomattavasti kuvittajana ja kuosisuunnittelijana. Syvennyksessäni kuosin alkuperään ja siitä kertovaan kirjallisuuteeni, kiinnostukseni kuosin merkityksestä sota- ja kulttuurihistoriassa heräsi. Olisinkin halunnut paneutua kirjallisuuteen aiheesta vielä enemmän ja avata kuosin taustoja opinnäytetyössäni kattavammin ja perusteellisemmin. Mielessäni kävikin ajatus, olisiko aiheesta mahdollisesti potentiaalia tulevaisuudessa esimerkiksi maisterityötä varten.

Lopputulokset linjaavat hyvin malliston muun visuaalisuuden ja tematiikan kanssa. Kuosit ovat mielestäni omintakeisia ja näyttäviä, mutta kuitenkin riittävän kaupallisia ja helposti puettavia. Tutkimustyössäni selvisi, että toistamalla edes muutamia camouflage-kuosille tyypillisiä keinoja raportin rakenteessa, muodoissa, värityksessä ja kontrastissa, on mahdollista toteuttaa camouflage-kuosin kaltainen kokonaisuus melkein mistä elementeistä vain. Vaikka jokaisen kuosin

kohdalla miellelyhtymä perinteiseen armeijan maastokuosiin ei ole yhtä vahva, on niissä selkeästi havaittavissa referenssit erilaisiin camouflage-kuoseihin. Myös pääteemojen, paranoian ja salaliittoteorioiden, implementoiminen osaksi visuaalista kokonaisuutta onnistui mielestäni kekseliäällä tavalla. Onnistuneesta lopputuloksesta kielii eniten se, että asiakas oli erittäin tyytyväinen jokaiseen kuosiin. Erityisesti Black Sunday nousi asiakkaan suosikiksi ja siitä on tarkoitus varioida kaksi uutta versiota kesällä 2021 ilmestyvään SS22 mallistoon. Tällä kertaa kuosi kuitenkin painettaisiin digipainona Hollannissa. Asiakkaan antaman palautteen mukaan, kuosit ovat vahvoja yksinään ja yhdessä. Niillä on jokaisella selkeä, oma tarina, josta on nähtävissä referenssit 90-luvun grunge-aikakauteen.

Projekti antoi minulle hyvät eväät jatkaa työskentelyä asiakkaan, Rolf Ekrothin, kanssa. Toivonkin, että voin tulevaisuudessa jatkaa työskentelyä kuosisuunnittelun ja muodin parissa, ja kehittää kykyjäni kuosisuunnittelijana entisestään. Haluan jatkossa harjaannuttaa kykyäni sommitella ja piirtää raporttimalleja ja olla siinä tehokkaampi ja nopeampi. Toivon, että joku päivä teen kuoseja ja printtejä myös muillekin kansainvälisille muotimerkeille.

Kiitokset

Haluan kiittää kaikkia opiskelutovereitani vuosilta, nykyisin jo entisessä, Muotoiluinstituutissa. Erityiskiitoksen haluan antaa opettajistani Christoffer Lekalle, joka jakoi esimerkillään kannustaa kehittymään alan sisällä ja näyttämään, mitä kaikkea graafinen suunnittelu voi pitää sisällään. Kiitokset myös Penni Osipowille lempeästä ja innostavasta otteesta opetuksessa sekä Marion Robinsonille todella isosta ymmärryksestä ja joustavuudesta opinnäytetyöni edistämisen suhteen.

Kiitokset vielä lempiasiakkaalleni Rolf Ekrothille sekä äidilleni oikoluennasta ja tsemppaamisesta.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Newark, T. 2013.
The Book of Camouflage - the Art of Disappearing.
USA: Osprey Publishing

Pellonpää-Fors, M. 2009.
Kankaanpainanta - välineet, suunnittelu, painaminen.
Helsinki: Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu

Wilson, A. 2015.
Alexander McQueen: Blood Beneath the Skin.
USA: Scribner

Sähköiset lähteet

Exploring Your Mind. 2020.
What's Paranoia and Why Is it Harmful?
[viitattu 15.7.2020]
Saatavissa:
<https://exploringyourmind.com/whats-paranoia-and-why-is-it-harmful/>

Fenn, D. 2017.
How sportswear became the new streetwear.
[viitattu 1.5.2020]
Saatavissa:
<https://www.globalblue.com/destinations/germany/berlin/how-sportswear-became-the-new-streetwear>

Freud Museum London. 2007.
Paranoia.
[viitattu 1.5.2020]
Saatavissa:
<https://www.freud.org.uk/exhibitions/paranoia/>

Hendriks, V. 2016.
UK male shoppers are the main buyers of designer fashion.
[viitattu 1.5.2020]
Saatavissa:
<https://fashionunited.uk/news/fashion/uk-male-shoppers-are-the-main-buyers-of-designer-fashion/2016010518907>

Scaturro, S. 2011.
From Combat to Couture: Camouflage in Fashion.
Maisterityö. Fashion Institute of Technology.
Fashion and Textile Studies. USA.
[viitattu 3.3.2020]
Saatavissa:
https://www.academia.edu/30973855/From_Combat_to_Couture_Camouflage_in_Fashion

Talas, L., Baddeley, R. and Cuthill, I. 2017.
Cultural evolution of military camouflage.
USA: Philosophical Transactions B: Biological Sciences.
Vol. 372. Issue 1724. University of Bristol.
[viitattu 3.3.2020]
Saatavissa:
<https://royalsocietypublishing.org/doi/pdf/10.1098/rstb.2016.0351>

Wise Sayings.
Paranoid Sayings and Quotes
[viitattu 3.3.2020]
Saatavissa:
<https://www.wisesayings.com/paranoid-quotes/>

Matilda Leppäkoski
05GR13

Suulliset lähteet

Keskustelut asiakkaan Rolf Ekrothin kanssa. Helsinki.
8.1.-1.6.2020

Kuvalliset lähteet

Kuvat 1-2: Tenomaa, C. 2020.
Rolf Ekroth AW21 lookbook.

Kuva 3: Johansson, S. 2019.
Terinit AW21 lookbook.

Kuva 4: Tenomaa, C. 2020.
Rolf Ekroth AW21 lookbook.

Kuva 5: Tenomaa, C. 2019.
Rolf Ekroth AW20 lookbook.

Kuva 6: Tenomaa, C. 2020.
Rolf Ekroth AW21 lookbook.

Kuva 7: Okkonen, S. 2017.
Rolf Ekrothin omat arkistot.

Kuva 8: Okkonen, S. 2017.
Rolf Ekrothin omat arkistot.

Kuva 9: Tank Museum.
[viitattu 16.3.2021]

Saatavissa:
<https://tankmuseum.org/tank-nuts/news-and-articles/paint-and-camouflage-in-wwi/>

Kuva 10: Loh, D. 2017.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
<https://www.newsweek.com/octopus-inspired-camouflage-cephalopod-material-265742>

Kuva 11: Imperial War Museum.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
<https://www.iwm.org.uk/collections/item/object/30097861>

Kuva 12: The Bureau of Ships Collection in
the U.S. National Archives. 1918.
[viitattu 3.3.2020]

Saatavissa:
[https://en.wikipedia.org/wiki/Dazzle_camouflage#/media/File:USS_West_Mahomet_\(ID-3681\)_cropped.jpg](https://en.wikipedia.org/wiki/Dazzle_camouflage#/media/File:USS_West_Mahomet_(ID-3681)_cropped.jpg)

Kuva 13: C'est Chaud !.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
<https://www.cest-chaud.com/products/aw-2003-04-peter-saville-parka-closer-collection>

Kuva 14: Pennyslavia Avenue. 1971.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vietnam_War_protest_in_Washington_DC_April_1971.jpg

Kuva 15: Getty Images. Vogue.
[viitattu 3.3.2020]

Saatavissa:
<https://www.vogue.com/article/tupac-shakur-snoop-dogg-rock-and-roll-hall-of-fame>

Kuva 16: Christian Picciolini.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
<https://www.bbc.com/news/stories-54526345>

Kuva 17: Christian Dior Couture. 2001.
[viitattu 3.3.2021]

Saatavissa:
<https://www.livingly.com/runway/Christian+Dior/Couture+Spring+2001/eCowWAQs1-R>

Kuva 18: Ruffhouse Columbia. 1993.
Cypress Hill - Black Sunday.
[viitattu 16.3.2021]

Saatavissa:
https://fi.wikipedia.org/wiki/Black_Sunday

Kuva 19: Death Row Records. 1996.
Makaveli - The Don Killuminati: The 7 Day Theory.
[viitattu 16.3.2021]

Saatavissa:
https://fi.wikipedia.org/wiki/The_Don_Killuminati:_The_7_Day_Theory

Kuva 20: Ruff Ryders. 1998.
DMX - It's Dark and Hell is Hot.
[viitattu 16.3.2021]

Saatavissa:
https://fi.wikipedia.org/wiki/It%E2%80%99s_Dark_and_Hell_Is_Hot

Kuva 21: GeoEye. 2011.
Area51. Groom Lake, Nevada, USA.
[viitattu 16.3.2020]

Saatavissa:
<https://www.satimagingcorp.com/gallery/ikonos/ikonos-area-51/>

Kuva 21: Okkonen, S. 2016.
Rolf Ekroth X Galleries Lafayette.
Rolf Ekrothin omat arkistot.

Kuvat 53–56 (Kollaasissa käytetty kuva):
2017. Raf Simons SS17.
[viitattu 18.3.2020]

Saatavissa:
<https://rafsimons.com/ss17>

KANGASKUOSISARJAN SUUNNITTELU
TEXTILE PRINT COLLECTION

MATILDA LEPPÄKOSKI
05GR15